

ПРЕДГОВОР

Теме из античке и српске реторике представљају основну нит која повезује радове сабране у овој књизи. Упоредним проучавањем српске и античке књижевности они осветљавају нека питања из историјата жанрова, теорије и праксе превођења, епистолографије, стилистике. Неколики радови као што су: *Путеви грчке реторике*, *Његош и антика* и *Сплетови фигура у низовима и појединачно – Уз стилистичка истраживања Луке Зиме* нису до сада објављивани. За ову прилику, у мањој или већој мери, дорадили смо и неке раније публиковане радове. Понекад су те дораде само формалног карактера. Наслови неких радова, на пример, другачије су формулисани или су поједини термини у њима преобликовани. Само у једноме случају рад је добио другачији, и по нашем суду прикладнији наслов. Реч је о раду *Атанасије Стојковић – српски епистолограф* чији нови наслов сада гласи: *Традиција европске епистолографије – Стојковић и Дарвар*. У овоме раду нисмо могли да останемо доследни у графичкој за грчки језик којим се служио Димитрије Николајевић Дарвар. То је и разумљиво јер је реч о грчком језику прве половине 19. века, који се својом графичком унеколико разликује од античког гречитета класичног периода. Обухватније дораде у радовима односе се на поступак враћања мањих и већих текстуалних целина у њихов графички изворни облик. Реч је о разним дефиницијама и посебно бројним илустративним примерима који се јављају у текстовима српских писаца 18. и 19. века: Доситеја Обрадовића, Атанасија Стојковића, Аврама Мразовића, Јована Стерије Поповића, Јована Стејића, Ђорђа Малетића. У свом изворном облику ови текстови осликавају различите слојеве српског језика и промене које су пратиле његово историјско обликовање. Управо стога они могу бити занимљиви не

само стручњацима за историју нашег језика, већ и књижевним теоретичарима и историчарима књижевности. Радови у књизи груписани су у неколике тематски одређене целине. Отуда није поштован хронолошки ред њиховог ранијег објављивања. А нисмо могли ни да избегнемо замке честог понављања основних података који су карактеристични за радове некад објављиване самостално. И поред свега верујемо у оправданост њиховог заједничког окупљања како би они на једноме месту били доступни читаоцима. Уверени смо, такође, да у назначеним тематским круговима радови добијају другачију улогу у осветљавању сложених односа у којима стоје античка и српска реторика кроз векове.

У Београду, августа 2001.

Војислав Јелић